

Jaarverslag 2015

Hospice *Wassenaar*

Inhoud

	pagina
Woord van de voorzitter	3
Het bestuur	4
Een mooi nieuw huis voor ons hospice	5
De vrijwilligers	7
Onze gasten	9
De coördinatoren	11
De medische zorg en Florence	12
De financiën voor de exploitatie	13

Woord van de voorzitter

2015 is voor Hospice Wassenaar een jubileumjaar geweest: het hospice bestond tien jaar en daar hebben we op verschillende manieren bij stilgestaan. 2015 is ook een jaar van veranderingen geweest, een jaar waarin we – ondanks al die veranderingen – de rust wisten te bewaren die voor een hospice zo belangrijk is.

Na de verhuizing in 2014 naar het mooie pand aan de Kerkstraat waren er natuurlijk wel enkele kinderziekten – zo was er onder andere een vervelende lekkage – maar die waren over het algemeen snel verholpen. Daarna werd het pand er alleen maar mooier op en werd het meer en meer ‘ons hospice’. De kamers werden voorzien van prachtige foto’s die pasten bij de namen van de kamers, zoals Duin, Zee en Vliet; de coördinatoren wendden aan hun nieuwe werkplek; de keuken werd een dankbare plek voor een gesprek met mobiele gasten en vooral ook een warme plek om elkaar te ontmoeten. De tuin werd door alle toewijding van de vrijwilligers uit de ‘Tuincommissie’ steeds fraaier en begon geleidelijk aan een uitzicht te bieden dat door de gasten en door allen die in het hospice werken, wordt omarmd. Vijfenzeventig vrijwilligers hebben zich in 2015 ingezet voor de zorg voor de gasten en het huishouden. De verpleegkundigen van Florence boden de palliatieve terminale zorg en drie coördinatoren zorgden ervoor dat alles gesmeerd verliep en bleef verlopen. Door de gulle gaven van de Stichting Vrienden van Hospice Wassenaar, onze donateurs, is het ook in 2015 mogelijk geweest de tekorten van de Stichting Hospice op te vangen.

Veranderingen deden zich onder meer in het bestuur voor. De voorzitter, Gabrie Lansbergen, besloot zich, na jarenlange inzet, terug te trekken uit het bestuur van de Stichting Hospice Wassenaar, maar bleek beschikbaar om voorzitter te blijven van de Stichting Vrienden van Hospice Wassenaar. Aan het eind van het verslagjaar werd ik benaderd met de vraag of ik de functie van voorzitter op mij wilde nemen. Als voormalig wethouder in de Gemeente Wassenaar kende ik het hospice en de ontstaansgeschiedenis. Ik heb volmondig ‘ja’ gezegd. Ook Gerrie Bär, secretaris van het bestuur, besloot na een lange periode haar functie te beëindigen. Odette Paauwe-Insinger, oud-directeur/bestuurder van de Trombosestichting Nederland, nam de taak van secretaris over.

Het nieuwe bestuur is zich er, evenals het ‘oude’ bestuur, van bewust dat het werken in een hospice een dankbare taak is maar ook een emotioneel zware taak en dat het een uitdaging is om de kwaliteit van de palliatieve terminale zorg zo hoog mogelijk te houden. Terugkijkend op het afgelopen jaar wil ik dan ook graag eenieder – vrijwilligers, verpleegkundigen, coördinatoren en de geestelijk verzorger – die zich zo heeft ingezet voor het hospice heel hartelijk danken.

Else van Dijk-Staats, voorzitter

Onze gasten

Wat is het toch een indrukwekkende, moedige, soms noodgedwongen stap, die onze gasten moeten zetten, om hun leven achter zich te laten en naar een hospice te gaan. In een jaarverslag gaat het vooral om getallen. Maar getallen geven geen beeld van al die bijzondere, moedige en verdrietige momenten die zich in ons hospice voordoen.

Hospice Wassenaar beschikt over zes kamers waarin terminaal zieke gasten kunnen worden verzorgd.

In 2015 werden in totaal vijfenzeventig gasten opgenomen: zevenendertig mannen en achtendertig vrouwen. Bij de opname hadden zij een gemiddelde leeftijd van 76,4 jaar. Deze gasten kwamen uit Voorschoten (acht), Den Haag (vijftien), Wassenaar (zesentwintig) en plaatsen elders in de regio en het land (zesentwintig). Van de opgenomen gasten kwamen er vijfendertig uit de thuissituatie en de overige gasten kwamen vooral uit het ziekenhuis en enkelen uit een verzorgings- of verpleeghuis. Het bezettingspercentage kwam uit op 77,7%.

Twee gasten waren slechts één dag bij ons, vijftientig gasten verbleven korter dan een week in Hospice Wassenaar. De gemiddelde verblijfsduur in 2015 was 21,6 dagen. De situatie van zes gasten stabiliseerde zodanig, dat verblijf in een hospice niet langer aangewezen was. Zij keerden terug naar huis of er werd voor hen een plaats in een verpleeg- of verzorgingshuis gezocht. In 2015 zijn zesentwintig gasten bij ons overleden. Twee gasten kozen weloverwogen voor euthanasie. Daarbij werd uiteraard door de behandelende artsen voldaan aan alle zorgvuldigheidseisen, die in het kader van de Wet toetsing levensbeëindiging zijn vastgelegd.

De organisatie

Het bestuur

Het bestuur vergaderde in het verslagjaar elf keer. Eén vergadering was een uitgebreide beleidsvergadering, waarin de verantwoordelijkheden en taken van het bestuur nader werden gedefinieerd. In deze vergadering besloot het bestuur wat meer op afstand te gaan functioneren.

De verantwoordelijkheid voor het reilen en zeilen binnen het hospice ligt bij de coördinatoren, maar het bestuur draagt te allen tijde de eindverantwoordelijkheid.

Het bestuur besprak naast praktische punten zoals het financieel jaarverslag 2014, het algemeen jaarverslag 2014, het werkplan 2015 en de begroting 2016, ook inhoudelijke thema's zoals de samenstelling en taken van het bestuur, werden er profielschetsen van bestuursleden opgesteld en werd het vrijwilligersbeleid onder de loep genomen. Ook werd aandacht besteed aan deskundigheidsbevordering, het kwaliteitssysteem en de borging daarvan.

Naast individuele contacten met collega-hospices in de regio is de Stichting Hospice Wassenaar lid van twee regionale netwerken, Palliatief Netwerk Haaglanden en het Transmuraal Netwerk Zuid-Holland Noord, en van de landelijke vereniging Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg Nederland (VPTZ). De leden van het bestuur zijn actief in verschillende werkgroepen en commissies.

Public relations en goede in- maar zeker ook externe communicatie zijn voor het hospice onontbeerlijk. Daarom heeft het bestuur, al enige jaren geleden, een PR-commissie in het leven geroepen die er onder meer voor zorgt dat de website en de informatiefolder up to date blijven. De PR-commissie heeft evenals vorig jaar twee Nieuwsbrieven uitgebracht. In het afgelopen jaar zijn de contacten met de pers geoptimaliseerd en is aandacht gegeven aan het tienjarige bestaan van het hospice.

In september 2015 werd tijdens een feestelijke bijeenkomst met alle medewerkers en bestuursleden afscheid genomen van Gabriele Lansbergen, voorzitter van het bestuur. Jaap Visser, vice-voorzitter, nam de taak waar tot 1 januari 2016.

De samenstelling van het bestuur per 01-01-2016 is als volgt:

Else van Dijk-Staats, voorzitter

Jaap Visser, vice-voorzitter

Odette Paauwe-Insinger, secretaris

Bert Lettinga, penningmeester

Anneke van der Does, bestuurslid kwaliteit en vrijwilligersbeleid

Meindert Stolk, bestuurslid PR en communicatie

De coördinatoren

De bedrijfsvoering, bewaking van de kwaliteit van de zorg, de sfeer, het hooghouden van de goede naam van het hospice, de contacten met ziekenhuizen en huisartsen en de organisatie van de roosters en cursussen voor vrijwilligers vragen een onvermoeibare inzet en motivatie van ons team van coördinatoren. In 2015 bestond dit team uit Karin Kopp en Ingrid Schonk onder eindverantwoordelijkheid van Elsbeth Zonneville. Daarnaast konden we een beroep doen op Elles 't Hart en Karina van Wijk in geval van tijdelijke problemen met de bezetting of in verband met bereikbaarheidsdiensten van de coördinatoren.

Deelname aan de bijeenkomsten van het Palliatief Netwerk Haaglanden en het Transmuraal Netwerk Zuid-Holland Noord is van groot belang voor de kwaliteit van de palliatieve zorg in de regio. Van toegevoegde waarde is ook de deelname van de coördinatoren aan de bijeenkomsten van de zelfstandige hospices bij het Integraal Kankercentrum Nederland (IKNL), het kennis- en kwaliteitsinstituut voor professionals en bestuurders in de oncologische en palliatieve zorg in Leiden. Wekelijks vindt overleg plaats met de dienstdoende coördinator en de palliatief consulent.

Met een zeer enthousiaste werkgroep werden plannen voor een kenniscentrum palliatieve zorg ontwikkeld. Eén van de acties is het organiseren van vier themavonden in 2016 voor belangstellende inwoners van Wassenaar, Voorschoten en Den Haag-Noord, over onderwerpen gerelateerd aan de palliatieve zorg.

De vrijwilligers

Zonder vrijwilligers geen hospice. Vijfzeventig vrijwilligers zorgden in 2015 voor onze gasten. Zij zijn er voor de zorg aan het bed, hebben aandacht voor de gasten en hun naasten. Zij zorgen voor grote en kleine dingen die bijdragen aan het comfort van de gasten tijdens hun verblijf in het hospice.

De vrijwilligers zijn van 's morgens 07.30 uur tot 's avonds 23.00 uur in het hospice aanwezig, twee vrijwilligers per dienst, zeven dagen in de week. Zij werken minimaal één dienst per week en minimaal één keer per maand een dienst in het weekend. Elke dag zetten zich in vier diensten acht vrijwilligers in, elke week zijn dat er, minstens, zesenvijftig.

'Minstens', want er zijn ook vrijwilligers die niet direct betrokken zijn bij de zorg voor de gasten, maar die huishoudelijke werkzaamheden verrichten zoals het koken van de warme maaltijden voor de gasten in het hospice – de maaltijden worden 'naar wens' samengesteld. Anderen stellen facturen op of verrichten onderhoudsklussen. Een ploeg enthousiaste tuin-vrijwilligers zorgt er, onder de bezielende leiding van Jos Schoorl, voor dat de tuin met alle seizoenen mee kleurt. Enkele vrijwilligers vormen samen met bestuursleden de PR-commissie. Zij werken mee aan het maken van de nieuwsbrieven of donateursfolders, aan promotie van het hospice op vrijwilligersmarkten en aan het organiseren van de jaarlijkse herinneringsbijeenkomst voor de nabestaanden van onze gasten.

Het bestuur en de coördinatoren vonden, dat het aan het begin van het jaar 2015 de hoogste tijd was om onze vrijwilligers, verpleegkundigen en medewerkers van het hospice in het zonnetje te zetten - als dank voor alle onvoorwaardelijke steun rond en na de verhuizing in 2014 en als feestelijke aanloop naar de viering van ons 10-jarig bestaan in september 2015. Op 8 januari hebben wij in Voorschoten met elkaar genoten van een walking dinner, mogelijk gemaakt dankzij sponsoring van Restaurant Allemansgeest en giften van families, speciaal voor de vrijwilligers en verpleegkundigen.

Inmiddels stond de lustrum-werkgroep alweer in de startblokken voor de organisatie van het lustrum-symposium in september 2015: plannen maken, werkgroepen vormen, thema bedenken en sprekers benaderen. Ook nu weer met enorme inzet van vrijwilligers om het allemaal voor elkaar te krijgen.

Om diverse, persoonlijke redenen stopten afgelopen jaar tien vrijwilligers. Veertien nieuwe vrijwilligers tekenden hun overeenkomst. Eén van de verpleegkundigen is na haar pensionering begonnen als vrijwilliger en één van de vrijwilligers is als verpleegkundige toegetreden tot het team van verpleegkundigen. Tien vrijwilligers volgden in april 2015 de introductietraining onder de inspirerende leiding van Ingrid Schonk en Odile Ebbing. In 2015 zijn door de coördinatoren de jaarlijkse evaluatiegesprekken gevoerd met de vrijwilligers.

Thema-avonden

Tussen alle bedrijven door is er veel aandacht besteed door de coördinatoren aan thema-avonden en trainingen voor de vrijwilligers.

Op 31 maart hield Mariëtte van Eck een lezing over rouw. Onze palliatief consulent, Jacques Hoornweg, weet op bevolgen wijze onze kennis van palliatieve zorg te vergroten Zijn voordracht op 1 juli met de titel *'A palliative mind is a care forever'* werd door veel vrijwilligers en verpleegkundigen bijgewoond.

Eveline Tromp, schrijfster van onder andere het boek *'Als je niet meer beter wordt'*, hield op 19 oktober een indrukwekkend verhaal over het afronden van het leven. Het bindende element van deze bijeenkomsten is van onschatbare waarde.

Door elf vrijwilligers werden externe trainingen gevolgd bij de VPTZ.

Eén van onze verpleegkundigen, Petra Beijk, geeft samen met Marianne Voormeulen een cursus *'Masseren met aandacht'*. Tien vrijwilligers namen in oktober 2015 deel aan deze cursus.

De medische en verpleegkundige zorg

De palliatieve terminale verpleegkundige zorg in het hospice wordt gegeven door een vast team van acht verpleegkundigen. Zij worden, indien nodig, bijgestaan door een – eveneens vast – team van invalverpleegkundigen. De verpleegkundigen zijn in dienst van de zorginstelling Florence en worden bij ons hospice gedetacheerd. Zij bieden dag en nacht liefdevolle en deskundige zorg aan onze gasten. In de nacht worden zij bijgestaan door een nachtwacht. De nachtwacht is in 2015 geïntroduceerd. Nachtwachten zijn doorgaans studenten medicijnen of studenten psychologie, die in het hospice overnachten en – zo nodig – de verpleegkundige bijstaan. Ook de nachtwachten zijn in dienst bij Florence.

Maandelijks is er overleg tussen de eerste coördinator en de zorgmanager van Florence, over het beleid en de samenwerking tussen beide organisaties. Enkele keren per jaar nemen de coördinatoren deel aan het werkoverleg van de verpleegkundigen en hun zorgmanager.

Ook in 2015 is gewerkt met het *Zorgpad Stervensfase*: een landelijk instrument, om de laatste dagen van het leven van een gast met nog meer zorg, aandacht en deskundigheid te begeleiden.

Veel dank is het hospice verschuldigd aan de Wassenaarse huisartsen, die de medische zorg voor de gasten overnemen als de eigen huisarts vanwege de afstand naar Hospice Wassenaar die zorg niet kan verlenen.

In het afgelopen jaar maakten wij ook weer dankbaar gebruik van de adviezen van de palliatief consulent, J. Hoornweg, huisarts te Voorhout.

Ook een woord van dank aan Erik Teurlings van de apotheek Langstraat, die ons als apotheker bijstaat.

Geestelijk verzorger

Jacqueline Weeda, humanistisch raadvrouw, komt wekelijks in het hospice. Zij voert gesprekken met de gasten, biedt een luisterend oor en denkt actief mee om de geestelijke verzorging binnen de palliatieve zorg nog meer kwaliteit te geven.

Ook voor de vrijwilligers en medewerkers is haar aanwezigheid van grote waarde.

Speciale momenten in 2015

Herinneringsbijeenkomst

Op 4 september 2015 was het thema van de herinneringsbijeenkomst 'Ruimte'. Samen met hun familie en vrienden herdenken wij de gasten, die het afgelopen jaar bij ons zijn overleden. Tijdens een bloemencereemonie noemen wij alle overleden gasten bij hun naam. De ingetogen bijeenkomst wordt opgeluisterd door passende muziek, zang en woorden, uitgesproken door een familielid, verpleegkundige, vrijwilliger en coördinator.

Na afloop van deze indrukwekkende bijeenkomst wordt er, in een sfeer van saamhorigheid en verbondenheid, nagepraat.

Lustrum-viering

In september 2015 bestond het hospice tien jaar. Er werd een lustrum werkgroep samengesteld, die de opdracht kreeg voorstellen voor een gepaste lustrumviering uit te werken en uit te voeren. Een symposium, in september 2015, in de Dorpskerk van Voorschoten was het hoogtepunt van de lustrum-viering.

Het thema van het symposium, *'Het zal ons een zorg zijn: kennis en kunde in de keten van palliatieve zorg'* werd belicht door prof. dr. Manu Keirse, klinisch psycholoog, arts, emeritus hoogleraar rouwverwerking KU-Leuven, dr. Yvette van der Linden, radiotherapeut-oncoloog, hoofd van het expertisecentrum palliatieve zorg bij het LUMC en prof. Saskia Teunissen, hoogleraar hospicezorg UMC. De dagvoorzitter was Jacques Hoornweg, huisarts en als palliatief consulent verbonden aan Hospice Wassenaar.

Het symposium werd mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Fonds 1818. Aan het symposium werd deelgenomen door groot aantal deelnemers, voornamelijk professionals uit de palliatieve terminale zorg en enkele huisartsen uit de regio

Afscheid van de voorzitter

In september namen alle hospicemedewerkers met een feestelijke barbecue afscheid van voorzitter Gabriele Lansbergen, die na ruim tien jaar zijn functie als voorzitter van Hospice Wassenaar ter beschikking had gesteld.

Financieel

Naast de subsidie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, werd een subsidie van de Gemeente Wassenaar ontvangen en ontvingen we de eigen bijdrage van de gasten en donaties. Alle componenten bij elkaar kwam dit op een som van € 260.608,=.

Voor wat betreft de lasten zijn er kosten zoals personeelskosten, kosten voor de vrijwilligers, exploitatiekosten, huisvestingskosten, algemene kosten en kosten voor afschrijving inventaris, tezamen voor een bedrag van € 350.538,=.

Financiële verantwoording 2015

Inkomsten

- Subsidie ministerie VWS	€	137.453,=
- Subsidie gemeente Wassenaar	€	12.128,=
- Eigen bijdragen gasten	€	65.700,=
- Giften en donaties	€	44.554,=
- Overige baten	€	773,=
Totaal	€	260.608,=

Uitgaven

Personeelskosten	€	149.554,=
Kosten vrijwilligers	€	8.774,=
Exploitatiekosten	€	74.624,=
Huisvestingskosten	€	91.411,=
Algemene kosten	€	20.078,=
Afschrijvingen	€	6.097,=
Totaal	€	350.538,=

Resultaat (negatief) € 89.930,=

De Stichting Vrienden Hospice Wassenaar, die giften ontvangt ter ondersteuning van het Hospice, vulde het tekort van € 89.930,= aan uit de hiertoe bestemde donaties.

Hospice *Wassenaar*

Kerkstraat 79, 2242 HE Wassenaar
Tel. 070-7796150, fax 070-7796151
bankrekeningnummer: NL45RABO 0155012908
e-mail: coordinator@hospicewassenaar.nl
website: www.hospicewassenaar.nl
KVK nummer: 27265296
ANBI erkend.

Stichting vrienden van

Hospice *Wassenaar*

Voor een donatie

Stichting Vrienden van Hospice Wassenaar
bankrekeningnummer: NL11 RABO 0366150510
Antwoordnummer 10041, 2240 VB Wassenaar
e-mail: vriendenvan@hospicewassenaar.nl
KvK nummer: 27265293
ANBI erkend.